

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 111 — Rok III

Czwartek, 13 maja 1943 r.

DZIŚ: Serwacego
JUTRO: Bonifacego

22 samolotów alianckich stracono nad Sycylią Najwyższe odznaczenie wojenne dla marszałka Rommela

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 12 maja:

Na terenie Tunisu wojska niemiecko-włoskie walcą w górach, z obydwu stron miejscowości Zaghouan, z ostateczną determinacją przeciwko nieprzyjacielowi, atakującemu ze wszystkich stron przy użyciu bardzo znacznych sił. Ataki nieprzyjacielskie odparto częściowo w kontratak na białą broń. Wszystkie wezwania do poddania zostały dotychczas odrzucone przez formacje, które posiadały jeszcze amunicję i żywność.

Na froncie wschodnim dzieł miał przebieg spokojny za wyjątkiem bojowej działalności lokalnej na przyczółku mostowym rzeki Kubań i na terenie Lisiczańska.

Lotnictwo w ciągu dnia i nocy zwalczalo znacznymi siłami wojska na pozycjach przygotowawczych, jako też bazy lotnicze i obiekty kolejowe.

Na terenie przybrzeżnym Sycylii Niemcy i włoscy myśliwcy i artyleria przeciwlotnicza lotnictwa zestrzelili 22 nieprzyjacielskich samolotów.

Podczas niespodziewanego, przeprowadzonego w dzień, zniżonego ataku lotniczego na miasto portowe Great Yarmouth, położone na wscho-

dnim wybrzeżu Anglii, osiągnięto znaczne zniszczenia. Zaginał 1 własny samolot.

Komunikat fiński

HELSINKI, 12. 5. — Fiński komunikat wojenny z 11 maja brzmi: Na przesmyku Karelskim miejscami obustronna działalność ogniowa. Koło Maaselkae fińska artyleria ostrzeliwała na dwóch odcinkach pozycje nieprzyjacielskie, zniszczyła większą ilość gniazd oporu, zdemolowała kilkaset metrów rowów strzeleckich i zadała przeciwnikowi straty w ludziach.

Komunikat włoski

RZYM, 12. 5. — Włoski komunikat wojenny z dnia 11 maja brzmi: Na południowym froncie tunetańskim ponownie ataki brytyjskie, zwrócone przeciwko pozycjom broniomym przez naszą 1-szą armię, zalałamy się o nadzwyczaj zażarty opór wojsk Osl. Wojska te w gwałtownych kontratakach, nie zważając

na grożące od tyłu niebezpieczeństwa, niweczyły każdy sukces uzyskany początkowo przez przeciwnika. W działaniach bojowych ostatnich dni odznaczyła się swą pełną rozmachem i dzielnością dywizja „Młodych faszystów”.

Na południowy wschód od Tunisu kolumny nieprzyjacielskiej piechoty i czołgów w toku dalszego posuwania się dotarły po zaciętych walkach z włoskimi i niemieckimi siłami zbrojnymi do południowego wybrzeża półwyspu Kap Bon.

Porty w Algerze i Gabes skutecznie obrzucono bombami.

Nieprzyjacielskie naloty kierowały się na Trapani, Porto Empedocle i Pantellerię. Zareportowane szkody są nieznaczne. Artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła 7 amerykańskich czteromotorowych samolotów, z czego cztery w Trapani, jeden w Mesynie i dwa nad Pantellerię. Myśliwce niemieckie zestrzeliły na południe od Sycylii dwa dalsze samoloty czteromotorowe i 8 samolotów myśliwskich, które spadły do morza.

Z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA, 12. 5. — Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje:

„W chwili, kiedy Anglicy w październiku 1942 r. rozpoczęli swą wielką ofensywę przeciwko pozycji El-Alamein, generałny marszałek polny Rommel znajdował się w Niemczech. Długi pobyt w Afryce spowodował tak ciężkie niedomagania fizyczne, że odraczanej nieustannie dotychczas kuracji lekarskiej nie można było dłużej odwlekać.

Po nadejściu pierwszych wiadomości o ataku angielskim, marszałek polny wbrew usilnym radom swoich lekarzy przerwał natychmiast zaledwo rozpoczętą kurację i udał się z powrotem do Afryki.

Po wylądowaniu angielsko-amerykańskich sił zbrojnych we francuskiej Afryce Północnej projektowany jedynie przejściowo pobyt przy swej armii, przedłużył się. Wśród nieustannych ataków przeciwko znacznej przewadze przeciwnika, marszałek

Rommel manewrem wymijającym, stanowiącym historyczny wzór tego rodzaju operacji odprowadził ją z powrotem aż do Tunisu.

Ponieważ stan zdrowia marszałka polnego pogarszał się coraz bardziej, Führer zgodnie z życzeniem Mussoliniego zdecydował się na udzielenie marszałkowi Rommlowi rozkazu niezwłocznego powrotu do Niemiec po dotarciu do pozycji Gabes, celem przywrócenia do normalnego stanu swego zdrowia, co było niezbędną koniecznością.

W dniu 11 marca 1943 r. marszałek polny Rommel zameldował się w Głównej Kwaterze Führera i otrzymał tam w uznaniu swoich wyjątkowych zasług w czasie dwuletniej kampanii w Północnej Afryce z rąk Führera liść dębowy z mieczami i brylantami do krzyża rycerskiego orderu żelaznego Krzyża.

Stan zdrowia generalnego marszałka polnego Rommela w obecnej chwili stale się poprawia. Führer po zupełnym powrocie do zdrowia powierzy mu nowe zadanie”.

Przeżycia Polaków w Związku Sowieckim w świetle oświadczeń Wyszyńskiego

Sycylia-Kreta-Sardynia

RZYM, 12. 5. — „Popolo di Roma” omawia w związku z wydarzeniami w Tunisie przyszłą strategię Osi w rejonie Morza Śródziemnego. Strategię trójkąta Sycylia-Tunis-Sardynia wyrównuje posiadanie przez Osi takiego systemu strategicznego, mianowicie linii położonej pomiędzy Sycylią-Kretą-Sardynią. Dziennik nazywa te wyspy wielkimi lotniskowcami, umożliwiającymi każdej chwili podjęcie potężnej ofensywy.

„Europa będzie stawiała tak długo opór, aż nieunikniony zwrot w ogólnej sytuacji, jaki dokonuje się na wszystkich terenach bojowych, stworzy możliwość podjęcia przez nią zwycięskiej ofensywy. Włochy będą walczyły na skróconym froncie, ale za to siłami skoncentrowanymi”.

KRAKÓW, 12. 5. — Niemieckie Biuro Informacyjne ogłasza dłuższy komentarz do ostatnich wywodów zastępcy komisarza spraw zagranicznych Związku Sowieckiego Wyszyńskiego na temat losu Polaków w Rosji. Komentarz ten omawia między innymi syfry, o jakich wspominał Wyszyński w swym oświadczeniu. Niemieckie Biuro Informacyjne zwraca przy tym uwagę na cyniczną otwartość Wyszyńskiego, który stwierdził, że „w dniu 25-go października 1941 r. zarejestrowano 41.562 byłych polskich żołnierzy, których miano zebrać w armię, przeznaczoną do walki z Niemcami. Wśród nich było 2630 oficerów.

„Ponieważ wiadomo — jak stwierdza w dalszym ciągu komentarz — że w swoim czasie w sowieckich obozach jeńców znajdowało się znacz-

nie więcej niż 10.000 polskich oficerów, przeto zachodzi pytanie, co stało się z resztą oficerów. Odpowiedź dzisiaj nie jest już trudna, a to po odkryciu zbiorowych grobów w Katyniu. Dane, zakomunikowane przez Wyszyńskiego, zawierają więc wobec tego nie tylko bezpośrednie, ale prawie wcale nieukrywane przyznanie się do masowego mordu w Katyniu.

Cyfra 41.562 ludzi, o której wspominał Wyszyński, wzrosła następnie poważnie w ciągu najbliższych miesięcy. W końcu, jak oświadcza Wyszyński, stało do dyspozycji 73.415 ludzi. Kiedy następnie sytuacja żywiościowa na terenie Związku Sowieckiego zaczęła pogarszać się z każdym dniem coraz dotkliwiej, Moskwa zdecydowała się w brutalny sposób wydać na pastwę śmierci

głódowej 30.000 spośród tych polskich żołnierzy. Przecież Wyszyński wobec przedstawicieli prasy amerykańskiej i angielskiej, którym złożył wymiennie oświadczenie w formie „wywiadu”, zakomunikował dosłownie:

„Rząd Sowiecki postanowił w dniu 1-go kwietnia 1943 r. ograniczyć ilość racji środków żywności dla polskich żołnierzy do 44.000.

Z takim samym spokojem i w tonie, jakby chodziło o rzecz zrozumiałą samą przez się — czytamy dalej w komentarzu — przyznał się Wyszyński do otwartego złamania stwierdzonych podpisem układów, mających obowiązywać w stosunkach emigracji polskiej do Związku Sowieckiego. Po obsadzeniu terenów na wschód od Bugu bolszewicy — jak wiadomo — bez wielkich ceremonii wcielili mieszkańców tych obszarów do Związku Sowieckiego. W formalnym układzie uczyniono następnie delegatami polskiej emigracji to ustępstwo, iż osoby polskiej narodowości z tych obszarów nie miały być uznane jako obywatele sowiecy. W pięć miesięcy po przyznaniu przez Moskwę tego ustępstwa, zostało ono nagłe jednym pociągnięciem pióra anulowane. Rząd sowiecki posłużył się mianowicie tym uzasadnieniem, że takie wyjątki nie są już niezbędne. Wyszyński uzupełnił uzasadnienie tej metody oświadczeniem, iż chodziło jedynie o relatywnie małą ilość osób, które w praktyce zostały objęte uregulowaniem przynależności państwowej, dokonany w swoim czasie na podstawie układu. Ta mała ilość, jak stwierdza na marginesie tego komentarza niemiecki, była w każdym razie, jak to niedawno stwierdzono także ze strony polskiej, nie mniejsza niż półtora miliona osób, w tym 400.000 dzieci. Jest bardzo prawdopodobne, że ilość ta w międzyczasie stała się faktycznie „mniejszą”, a to dzięki krokom, podjętym przez Sowiety. O losie tych półtora miliona ludzi nie słyszano

bowiem od tego czasu ani słowa. Zaginęli gdzieś bez śladu.

Delegaci polskiego rządu emigracyjnego, którzy w ciągu ub. miesiąca czynili daleko idące wysiłki w kierunku odszukania na terytorium Związku Radzieckiego zaginionych rodaków, stali się ze zrozumiałych względów niewygodnymi dla bolszewików. Za wszelką cenę starano się ich pozbyć. Działo się to według starej i wypróbowanej od dawna recepty w Związku Radzieckim, według której „wykańczało się” niewygodnych ludzi. Zostali oni zatem obwinieni o karygodną działalność w związku z tym acz szatanem.

Hr. Raczyński, który w polskim rządzie emigracyjnym sprawuje godność ministra spraw zagranicznych, odparował — jak wiadomo — oświadczenie Wyszyńskiego, wypowiadając się co do tego punktu w sposób następujący: „Wspomniane stwierdzenie Wyszyńskiego jest tak dalece fantastyczne, iż nie zamierzam na nie zareagować.” — Wyszyński powiedział jednak znacznie więcej. Zaznaczył on, że wymienieni przez niego członkowie delegacji polskiej zajmowali się „wylączeniem działalności szpiegowskiej oraz systematycznie rozświecali oszczerce i nieprzychylnie pogłoski o Związku Radzieckim, które przyczyniły się do dyskredytowania stosunków sowieckich.” Z tego też powodu oddano Polaków sądowni sowieckiemu. Jest rzeczą zrozumiałą, że w tych warunkach zostali oni zasądzeni na dotkliwie kary więzienia.

W ten prosty sposób — kończy swój komentarz publicysta niemiecki — załatwiono się bez ceremonii i systemem na wskroś bolszewickim z wszelkimi niewygodnymi sprawami. Ilu spośród skazanych w międzyczasie „zlikwidowano”, o tym Wyszyński przemilcza. Należy jednak przypuszczać, iż każdy rozsądny Polak zdaje sobie obecnie sprawę, czego należy się spodziewać po Związku Radzieckim.

List polskiego generała w dzienniku angielskim Aresztowanie dwóch publicystów polskich w Londynie

GENEWA, 12. 5. — Na łamach edynburskiego dziennika „Scotsman” polski generał brygady KAZIMIERZ SZALAY omawia żydowsko-bolszewicką zbrodnię pod Katyniem, pisząc dosłownie:

„Celem tego otwartego listu jest wyjaśnienie, co przeważająca większość Polaków żyjących w Anglii sądzi o zamordowaniu swych 10.000 oficerów polskich. Śmierć tych 10.000 oficerów stanowi dla Polaków tragedię narodową. Zabrano nam bowiem kwiat naszego społeczeństwa. Wzruszeni tą tragedią oraz pogrążeni w głębokim smutku odrzucamy jakikolwiek propagandę. Domagamy się sprawiedliwości i spodziewamy się, iż morderców spotka kara.

Zaskoczeni jesteśmy jednakowoż i pojąć nie możemy, że czołowe osobistości cywilizowanego świata —

które chcą być Anglikami i Amerykanami — nie znajdują się pod wrażeniem tego rodzaju zbrodni. — Oczekiwaliśmy, że wszelkie narody cywilizowane odezwią się głosem oburzenia i przerażenia. Sądziłszy, iż niesłychana ta zbrodnia natychmiast potępiona będzie w sposób najbardziej zdecydowany oraz że cały świat cywilizowany domagać się będzie szczegółowego dodatkowego śledztwa.

Naród angielski i amerykański twierdzi, że w pierwszym rzędzie walczy w imię chrześcijańskich ideałów jednostki i narodów. Dlaczego więc pomija się milczeniem tę straszną zbrodnię, jaką popełniono na 10.000 oficerów polskich? Spodziewamy się po was, że przyczynicie się do tego, by morderców spotkała zasłużona kara”.

SZTOKHOLM, 12. 5. — Jak po-

daje tygodnik angielski „News Review”, aresztowano w Londynie dwóch przebywających na emigracji publicystów polskich PRZETAKIEWICZA i DOBOSZYŃSKIEGO. Obydwaj są byłymi oficerami rezerwy armii polskiej. Zarzuca się im, iż w związku z rozwojem stosunków pomiędzy Sikorskim i Moskwą i dyskusją nad losem Polaków wywiezionych w głąb ZSRR, opublikowali szereg artykułów, w których zaprotowali przeciwko temu, iż ZSRR wywiezionym Polakom nadał obywatelstwo sowieckie, uchylając się w ten sposób od spełnienia jakichkolwiek bądź międzynarodowych zobowiązań prawnych.

Jak słyhać obydwaj publicyści polscy stanąć mają przed sądem. Należy przypuszczać, że aresztowanie nastąpiło skutkiem interwencji ambasadora sowieckiego Maiskiego.

Na polach Bota pod Madrytem wykonano wyrok śmierci na czterech przywódcach band bolszewickich...

Rybaczy z Esbjerg (Dania) dokonali w ciągu ubiegłych dwóch tygodni rekordowych połowów...

Na zarządzenie komisariatu do spraw żydowskich w Bulgarii odbędzie się spis żydów...

W niedzielę 9-go maja obchodzone we Włoszech dzień armii i imperium...

Japonia udzieliła wewnętrznej Mongolii kredytu w sumie 100 milionów jen na przeciąg 5-ciu lat...

Po powrocie do Japonii premier Tojo oświadczył dziennikarzom, że jest zadowolony z wyników podróży na wyspy Filipińskie...

Rząd Iraku wydał ustawę, zakazującą na nieokreślony czas włączenia nowych szybów naftowych...

Do Paryża nadeszła obecnie pocztówka, nadana w dniu 4 listopada 1905 roku w Adrar (Sahara)...

Według wiadomości radiowych z Chungkingu, zidentyfikowano w mieście Tihua w prowincji Sikant młode dziecko o „nadludzkiej mądrości”...

Nowo mianowany ambasador w Nankinie Masayuki Tani został przyjęty na audyencji przez cesarza i jego małżonkę...

- JABŁOŃSKI Jan, ppor., z zawodu inżynier. CIEKOT Władysław, ur. 7. XII. 1907 r. w Czurytach...

- KOWALEC (lub KAWALEC) Stefan, Józef, pporucznik, ur. 17. X. „6 r. PRUS Paweł...

- ROCZYSKI (lub TOCZYSKI?) Janusz, kapitan JELEŃ Kazimierz, major MAJEWSKI Zdzisław, major...

WOLNE POSADY

DLA LOTNICZYCH PRZEDSIĘBIORSTW w Gubernatorstwie poszukujemy męczyzn NIEFACHOWYCH KSZTAŁCIMY...

POSZUKUJEMY MALARZY, LAKIERNIKÓW, malarzy - brygadierów do robót akordowych i stałych...

POSZUKUJEMY dla naszych warstawa pilnych fachowców: autołusarzy monterów, kowali, blacharzy...

ZGUBIONO dnia 10 maja w tramwaju „9” Ausweis, kartę Arbeitsamt, zwolnienie ze służby pracy...

ZGUBIONO w kwateron Ausweis wystawiony przez Stadthauptmanna b. VIII. im Lemberg na nazwisko: Gumieny Grzegorz...

KORESPONDENCYJNY KURS PRZYGIOTAWAWCZY do Państwa w Warszawie, Czynnym od 1 listopada 1942 r...

POSZUKUJEMY TECHNIKA do pomiarów i rachunków przy robotach malarsko-lakierniczych...

POSAD POSZUKUJA

MŁODA miła kulturalna pani poproważaj umiejężnie i pierwszorzędnie gospodarstwo...

KORESPONDENT polsko-niemiecki obeznany z czynnościami biurowymi, szuka posady ewent. na wsi...

SAMOTNA POLKA, lat 33, pracowała samodzielnie, umiejężna dobrze gotować...

ZGUBIONO metrykę i Ausweis wydany przez firmę Niesporek na nazwisko Makutera Piotr...

ZGUBIONO Ausweis wydany przez Luftkont. 8, księżkę Ubezielczalni - kartę żywnościową...

Z BRAKU znajomości, poznaję młodą do lat 22, zupełnie biedną, co pracującą...

NAUKA

KORESPONDENCYJNE KURSY - KSIĘGOWOŚCI w Lublinie, skrytka pocztowa 105...

ZGUBIONO Ausweis wydany przez Luftkont. 8, księżkę Ubezielczalni - kartę żywnościową...

KTO wyczyta szybko buchalterii? - Listy do Gaz. Lw. 19388

LEKCJE PISANIA na maszynach - w jęz. niem i ukr. Przepisywanie Romańska, Żybiłkiewicza 5.

DWOCHE praktykantów do nauki BLACHARSTWA ntychmiast przy me. Firma Treacher, Lwów ulica Kościuszki nr 24.

LEKCYJ tańców udziałem. Wleczysty, Kopernika 16.

ZGUBY

DENYTYSTYCZNY technik samodzielny, zmienić posadę, najchętniej w miejscowości leńskowej.

STUDENT medycyny, obznajomiony z wszelkimi pracami biurowymi, ma szynonizmo, buchalteria handlowa...

DZIEWCZYNA do WSZYSTKIEGO zostanie przyjęta. Potockiego siedem Restauracja.

FRYZJERKA umiejężna trwała, wodna i żelazkowa zostanie przyjęta: Lwów, Pełczyńska 7a, m. 1.

15-LATNIA dochodząca potrzebna do dziecka od zaraz, Pierackiego 16 - mieszkanie siedem.

PRZYJMĘ ntychmiast dziewczynę zdrową i czystą do pracy. Lwów ul. Nowej Rzeźni 56, Maciejowska.

